

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

22 JANVIER 1948.

22 JANUARI 1948.

PROPOSITION DE LOI

accordant l'éméritat aux professeurs, titulaires d'un atelier à l'Institut Supérieur des Beaux-Arts d'Anvers.

WETSVOORSTEL

waarbij het emeritaat wordt verleend aan de leraren, titularissen van een atelier in het Hoger Instituut voor Schone Kunsten van Antwerpen.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. Charles JANSSENS.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR OPENBAAR ONDERWIJS (1) UITGEBRACHT

DOOR DE HEER Charles JANSSENS.

MESDAMES, MESSIEURS,

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

C'est une très brève et très courtoise discussion qui s'est instituée au sein de votre Commission, lorsque celle-ci a procédé, le 20 janvier 1948, à l'examen de la proposition de loi accordant l'éméritat aux professeurs titulaires d'un atelier, à l'Institut Supérieur des Beaux-Arts d'Anvers.

Personne ne s'étonna d'entendre M. le Ministre de l'Instruction Publique, qui assistait à la Séance, défendre lui-même cette proposition, qui a été déposée sur le bureau de la Chambre par... l'honorable M. Camille Huysmans, à une époque où celui-ci était bourgmestre d'Anvers. Et chacun de penser que c'était là une heureuse manifestation de l'initiative parlementaire.

La législation qui organise l'enseignement supérieur dans notre pays a prévu une série de mesures qui ont pour but essentiel d'attacher à nos universités et à nos écoles spéciales les hommes distingués et éminents dont il convient d'obtenir et de conserver le précieux concours.

Uw Commissie heeft op 20 Januari 1948 een zeer korte en zeer hoffelijke bespreking gewijd aan het onderzoek van het wetsvoorstel waarbij het emeritaat wordt verleend aan de leraren, titularissen van een atelier in het Hoger Instituut voor Schone Kunsten van Antwerpen.

Het verwonderde niemand, dat de heer Minister van Openbaar Onderwijs, die de vergadering bijwoonde, zelf de verdediging opnam van dit voorstel, hetwelk bij de Kamer werd ingediend door... de achtbare heer Camille Huysmans, toen deze nog burgemeester was van Antwerpen. En iedereen beschouwde dit als een gelukkige uiting van het parlementair initiatief.

De wetgeving waarbij in ons land het hoger onderwijs wordt geregeld voorziet een reeks maatregelen die hoofdzakelijk ten doel hebben, aan onze hogescholen en aan onze bijzondere scholen voorname en uitmuntende mannen te hechten wier kostbare medewerking moet worden bekomen en bewaard.

(1) Composition de la Commission : MM. Van Cauwelaert, président; De Clerck, du Bus de Warnaffe, Dupont, Eneman, Gillès de Pélichy, Gilson, Goelen, Loos, Peeters, Vanden Berghe (A.), Verlact. — Baccus, Bracops, Duchesne, Eekelers, Hoyaux, Piérard, Sainte, Vercauteren. — Burnelle, Heressens. — Amelot, Janssens (Charles).

(1) Voir :
100 (S. E. 1946) : Proposition de loi.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Van Cauwelaert, voorzitter; De Clerck, du Bus de Warnaffe, Dupont, Eneman, Gillès de Pélichy, Gilson, Goelen, Loos, Peeters, Vanden Berghe (A.), Verlact. — Baccus, Bracops, Duchesne, Eekelers, Hoyaux, Piérard, Sainte, Vercauteren. — Burnelle, Heressens. — Amelot, Janssens (Charles).

(1) Zie :
100 (B. Z. 1946) : Wetsvoorstel.

Une de ces mesures, consacrée par la loi du 30 juillet 1879, consiste à accorder l'éméritat aux professeurs et autres membres du personnel enseignant aux Universités de l'Etat et aux écoles spéciales qui y sont annexées, aux écoles normales des humanités et des sciences, à l'école de médecine vétérinaire et à l'Institut Agricole de l'Etat, ainsi qu'aux professeurs civils et autres membres du personnel civil enseignant à l'école militaire et à l'école de guerre.

Il n'est pas inutile de rappeler que la pension de l'éméritat est égale au taux moyen du traitement et supplément de traitement pendant les cinq dernières années de services académiques.

En ajoutant ainsi au privilège de la stabilité de l'emploi celui de la sécurité d'une retraite honorable et digne, le législateur de 1879 a entendu donner aux Maîtres de notre enseignement supérieur la légitime rémunération de leur compétence et de leurs talents.

L'honorable M. Camille Huysmans et les autres signataires de la proposition de loi ont trouvé d'excellents arguments pour demander que le bénéfice de l'éméritat fût étendu aux membres du personnel enseignant à l'Institut Supérieur des Beaux-Arts d'Anvers.

Un membre de la Commission a très opportunément rappelé que cette institution, dont la renommée est universelle, est en quelque sorte notre « Université de l'Art » et qu'à ce titre elle peut être rangée parmi les établissements d'enseignement supérieur dont les professeurs méritent de bénéficier des avantages de la loi du 30 juillet 1879.

Bien qu'il soit établi à Anvers, l'Institut Supérieur des Beaux-Arts a indiscutablement un caractère national. Les professeurs qui y enseignent sont aussi bien des Wallons que des Flamands. Les nombreux élèves qui le fréquentent comprennent un important pourcentage d'étrangers qui propagent au-delà de nos frontières le prestige et la réputation de notre enseignement artistique.

Les professeurs étant choisis parmi des artistes renommés pouvant se prévaloir d'une longue expérience n'obtiennent généralement leur nomination que lorsqu'ils ont déjà atteint un âge assez avancé. Dès lors, ils peuvent rarement invoquer le bénéfice de la loi sur les pensions qui exige l'accomplissement de trente années de service.

Au surplus, les traitements sont peu élevés, les avantages accessoires sont nuls et il est exceptionnel que les professeurs tirent encore des revenus personnels de leur propre atelier.

Il s'agit en somme de combler une lacune et de régler équitablement une situation particulière. Il ne faut donc pas craindre de créer un dangereux précédent.

La Commission, convaincue du bien-fondé de ces arguments, a adopté à l'unanimité la proposition de loi.

Le Rapporteur,

Ch. JANSSENS.

Le Président,

F. VAN CAUWELAERT.

Een van die maatregelen, ingevoerd door de wet van 30 Juli 1879, bestaat in het verlenen van het emeritaat aan de leraren en andere leden van het onderwijzend personeel aan de Rijksuniversiteiten en daaraan toegevoegde bijzondere scholen, aan normaalscholen voor humaniora, en wetenschappen, aan de veartsenijschool en het Rijkslandbouwinstituut, alsook aan de burgerlijke leraars en andere leden van het burgerlijk personeel die onderricht geven aan de militaire school en aan de krijgsschool.

Het is niet overbodig hier in herinnering te brengen, dat het emeritaat overeenstemt met het gemiddeld bedrag van de wedde en weddetoeslag gedurende de jongste vijf academische dienstjaren.

Door aldus aan de ambtsstabiliteit ook het voorrecht toe te voegen van de veiligheid van een eervolle en waardige rusttijd, heeft de wetgever van 1879 aan de Meesters van ons hoger onderwijs de gewettigde beloning willen verschaffen van hun bevoegdheid en van hun talent.

De achtbare heer Camille Huysmans en de overige ondertekenaars van het wetsvoorstel hebben uitstekende argumenten aangehaald om de uitbreiding van het genot van het emeritaat te vragen voor de leden van het onderwijzend personeel in het Hoger Instituut voor Schone Kunsten van Antwerpen.

Een lid van de Commissie bracht zeer gepast in herinnering dat die inrichting, die wereldfaam geniet, zowat onze « Kunsthogeschool » is, en dat zij als dusdanig kan worden gerangschikt onder de inrichtingen voor hoger onderwijs waarvan de leraars de voordelen verdienen te bekomen van de wet van 30 Juli 1879.

Hoewel te Antwerpen gevestigd, heeft het Hoger Instituut voor Schone Kunsten onbetwistbaar een nationaal karakter. De leraars die er onderricht geven zijn zowel Walen als Vlamingen. De talrijke leerlingen die er de lessen volgen zijn voor een groot deel vreemdelingen die buiten onze grenzen het aanzien en de faam van ons kunstonderwijs verspreiden.

Daar de leraars worden gekozen onder bekende kunstenaars, die zich op een lange ondervinding kunnen beroepen, bekomen zij gewoonlijk slechts hun benoeming wanneer zij reeds een tamelijk gevorderde leeftijd hebben bereikt. Door dit feit kunnen zij zelden het genot inroepen van de wet op de pensioenen, die de vervulling van dertig jaren dienst als vereiste stelt.

Overigens bedragen de wedden niet veel, zijn de toekomstige voordelen onbeduidend en is het zeldzaam dat leraars nog persoonlijke inkomsten halen uit hun eigen atelier.

Het komt er hier ten slotte op neer, een leemte aan te vullen en een bijzondere toestand op billijke wijze te regelen. Er moet dus niet worden gevreesd dat aldus een gevaarlijk voorgaande zou ontstaan.

Overtuigd van de gegrondheid van die bewijsvoering, heeft de Commissie het wetsvoorstel eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

Ch. JANSSENS.

De Voorzitter,

F. VAN CAUWELAERT.